

**בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים**

עת"ם 28606-09-15
קבוע לדין ביום 25.11.2015
בפני כב' השופט ד' מינץ

העותרים:

1. רביב דרוקר

2. חדשות 10 בע"מ

ע"י עוה"ד יונתן ברמן ו/או אורי אדלשטיין
אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב 6777016
טל': 03-5602225; פקס: 03-5601755

נ ג ד

המשיבים:

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה

2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419582

עיקרי טיעון מטעם העותרים

בהתאם לתקנה 14 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000, מוגשים בזה עיקרי טיעון מטעם העותרים.

העותרים מפנים לכתב העתירה ומבקשים לראות בכל האמור בו עיקרי טיעון מטעמם (למעט האמור בסעיפים 109-54, העוסקים בטענה שזנחה על ידי המדינה בכתב התשובה). כמו כן, נוכח העובדה שבכתב התשובה מועלים טענות ונימוקים שלא הופיעו בתשובתה של המשיבה 1 בדחותה את הבקשה למידע שהגישו העותרים (נספח ע/2 לעתירה), העותרים יוסיפו ויטענו כדלהלן:

1. עניינה של העתירה הוא בבקשה לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: **חוק חופש המידע**) שהגישו העותרים. בבקשת המידע נתבקש תיעוד **מועדי** שיחות ראש הממשלה עם מר שלדון אדלסון, בעליו של העיתון "ישראל היום", ועם מר עמוס רגב, העורך הראשי של העיתון. יודגש כבר עתה – הבקשה והעתירה עוסקות **בתייעוד מועדי השיחות בלבד, ולא בתוכן**.

2. הבקשה למידע נדחתה (נספח ע/2 לעתירה) בשני נימוקים. ראשית, טענה המשיבה 1, חלק מן החומר שהתבקש הועבר אל גנזך המדינה ולכן חוק חופש המידע אינו חל עליו, לשיטתה. ואולם, מכתב התשובה (הנושא את הכותרת "תגובה") עולה שהמשיבה 1 מסרה לעותרים נימוק שאינו נכון עובדתית, וכי המידע כלל לא הועבר לגנזך המדינה, אלא אל הממונה על הרשומות במשרד ראש הממשלה לשם הכנתו להעברה לגנזך. עוד עולה מכתב התשובה שהמשיבים אינם עומדים על נימוק זה.

3. יוער כי טוב עשו המשיבים שלא עמדו על הטענה הלא-נכונה עובדתית שניתנה במועד דחיית הבקשה למידע. ואולם, אין להסכין עם מצב בו רשות ציבורית מציגה תמונה עובדתית שגויה כאשר היא דוחה בקשה למידע, מטריחה עותרים בהגשת עתירה המתייחסת לנימוקים שגויים אלה (ראו סעיפים 54-109 לעתירה), ורק לאחר הגשת העתירה נזכרת להודיע כי לא היו דברים מעולם. בין שהדברים נעשו במקרה זה ברשלנות ובין שנעשו בחוסר תום לב, העותרים סבורים כי להתנהלות זו צריכות להיות תוצאות במישור ההוצאות.
4. הנימוק השני עליו התבססה החלטת המשיבה 1, והוא שעומד בלב כתב התשובה, הוא כי ראש הממשלה הוא חבר אישי של מר אדלסון ושל מר רגב, ולכן מסירת המידע המבוקש תהווה פגיעה בפרטיות ואין למוסרו. עמדה זו, בהקשר שבו הובאה, גובלת באבסורד. כתב התשובה מציג את ראש הממשלה כמי שזקוק, ככל אדם, ל"מרווח נשימה" בדל"ת אמותיו, בו יוכל להתנהל בשלווה, מחוץ לעיני התקשורת, וכמי שמסירת המידע תפגע בחירותו ובאוטונומיה שלו. הטענה, לפיה בשיחותיו של ראש הממשלה עם הבעלים ועם העורך הראשי של עיתון בעל תפוצה רחבה, המהווה שופר לעמדותיו ולמדיניותו, הוא מוצא שלוה ומפלט מאור הזרקורים, וכי מסירת מידע אודות השיחות (ושוב – מידע אודות מועדי השיחות ולא תוכנן) יחסל את סיכויו למצוא את השלווה לה הוא מייחל, היא טענה לא רצינית.
5. מעבר לאמור בכתב התשובה, יש לשים לב היטב למה שאין בו – המשיבים טענו, כי ראש הממשלה הוא חבר אישי של מר אדלסון ושל מר רגב (וזאת מבלי שטענה עובדתית זו נתמכה בתצהיר). הם לא טענו, ולו פעם אחת בכתב התשובה, כי השיחות שניהל ראש הממשלה עם השניים, עוסקות רק בעניינים פרטיים הנוגעים לחברותם. הם לא הכחישו, ולו פעם אחת בכתב התשובה, כי הטענה, לפיה "ישראל היום" מהווה שופר לקידום עמדות ראש הממשלה, במה לחלוקת מחמאות לו ולבני משפחתו וזירה לתקיפת יריביו, וכי הטענה לפיה בשיחותיו של ראש הממשלה עם השניים הוא מנחה אותם ומתאם עמם את הפרסומים בעיתון, אינן נכונות. הם הסתפקו באמירה הסתמית, לפיה ראש הממשלה הוא חבר אישי של השניים, ולשיטתם די בכך כדי שהמידע אודות מועדי השיחות יהיה "פרטי", וזאת ללא קשר לשאלה האם השיחות מהוות פלטפורמה לקידום האינטרסים הפוליטיים של ראש הממשלה.
6. עמדת העותרים הינה, כי גם אם נקבל את העובדות המפורטות בכתב התשובה כפשוטן, המשיבים לא הרימו את הנטל המוטל עליהם להראות כי מתקיים סייג למסירת המידע לפי חוק חופש המידע. למעלה מן הצורך, אף אם ייקבע כי הוכח סייג כזה בדמות פגיעה בפרטיות, האינטרס הציבורי בנסיבות העניין גובר על הפגיעה בפרטיות, שהיא בבחינת זוטי דברים, ככל שאכן מתקיימת כאן פגיעה כזו. נעמוד על הדברים ביתר פירוט.

פרסום מועדי השיחות אינו מהווה פגיעה בפרטיות

7. בפתח הדברים נבקש לשוב ולהדגיש את שהודגש בעתירה – העותרים אינם מבקשים לקבל את תיעוד תוכן השיחות. המידע שמתבקש הוא מידע מתוך יומן ראש הממשלה באשר למועדי השיחות.

8. עוד נשוב ונזכיר – כאשר הרשות טוענת לקיומו של סייג למסירת מידע, הנטל להוכיח את קיומו של הסייג מוטל עליה (ע"מ 7744/10 **המוסד לביטוח לאומי נ' מנגל**, פסקה 11 לפסק דינו של השופט הנדל ופסקה 4 לפסק דינו של השופט עמית (נבו, 15.11.2012)). הנטל להראות כי מסירת המידע המבוקש בעתירה זו תהווה פגיעה בפרטיות מוטל על המשיבים. המשיבים לא הרימו את הנטל, לא ברמה העיונית, עליה נעמוד בפרק זה, ולא ברמה הראייתית, עליה נעמוד בפרק הבא.
9. המשיבים לא העלו בכתב התשובה ולו טענה אחת באשר לפגיעה קונקרטיית שתיגרם לפרטיותו של המשיב 2. תחת זאת הם בחרו לזמר שיר הלל לזכות לפרטיות כזכות יסוד ולזכותם של אנשי ציבור לפרטיות.
10. לשיטת המשיבים, תפיסת העותרים היא כי "איש ציבור אינו זכאי להגנה על פרטיותו" (סעיף 5 לכתב התשובה). ולא היא. עמדת העותרים היא כי גם לאיש הציבור זכות לפרטיות. אולם טענה לפגיעה בזכות לפרטיות אינה יכולה להיטען בעלמא. על הטוען לקיומו של חריג למסירת מידע לפי סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע להצביע על פגיעה קונקרטיית בזכותו לפרטיות ולהצביע על אופי הפגיעה והשלכותיה. כאמור, מעבר לתיאור חשיבותה של הזכות לפרטיות, לא ניתן למצוא בכתב התשובה קונקרטיזציה של הפגיעה הנטענת.
11. בהעדר קונקרטיזציה של הפגיעה הנטענת בזכות לפרטיות, לא נותר לנו אלא לעמוד על שיר ההלל ששרים המשיבים לזכות לפרטיות ולראות עד כמה הוא אינו רלוונטית לענייננו.
12. המשיבים מסבירים, תוך התייחסות לפסיקת בית המשפט העליון, כי הפרטיות מצויה בליבתו של מושג החירות, קשורה לאוטונומיה של הפרט, מאפשרת לאדם לקבוע את קווי דמותו ולהגדיר את עצמו. ביחס לאיש הציבור, מסבירים המשיבים, יש להותיר לו מרווח נשימה בדליית אמותיו, מרחב פרטי בו יוכל להתנהל בשלווה.
13. דברים אלה הם דברים נכוחים, אולם אין להם קשר כלשהו לשאלה העולה בעתירה זו. האמנם ניתן לטעון כי ידיעת הציבור אודות מועד שיחתו האחרונה של ראש הממשלה עם הבעלים ועם העורך הראשי של עיתון בעל תפוצה עצומה הם שיפגעו באוטונומיה ובחירות של ראש הממשלה? האמנם המידע אודות תאריך השיחה האחרונה שקיים המשיב 2 עם מר אדלסון הוא שמאפשר לראש הממשלה לקבוע את קווי דמותו ולהגדיר את עצמו? האם מסירת המידע תותיר את האוטונומיה ואת החירות של ראש הממשלה פצועות וחבולות ותחלל את זכותו להגדיר את עצמו?
14. כך גם ביחס לצורך של ראש הממשלה במרחב פרטי שבו יוכל להתנהל בשלווה. המשיבים לא טענו, ובצדק לא טענו, כי בשיחותיו של ראש הממשלה עם מר אדלסון ועם מר רגב הוא מוצא מפלט מעמל יומו. שיחותיו של ראש הממשלה עם מר אדלסון ומר רגב הן שיחות עם שני אישים המקדמים באמצעות כלי תקשורת עתיר ממון את האגנדה של ראש הממשלה. הטענה, לפיה שיחות ראש הממשלה עם מר אדלסון ומר רגב הן המקום הדרוש לראש הממשלה להתנהל בשלווה וכי הן שמותירות לו מרווח נשימה הרחק מעין הציבור, אינה מופיעה בכתב התשובה, ואילו הייתה מופיעה לא ניתן היה להתייחס אליה ברצינות.
15. למעלה מכך, כאשר הטענה, **שלא הוכחה בכתב התשובה**, היא ששיחות טלפון "אישיות" אלה נועדו לתאם בין המשיב 2 לבין "ישראל היום" את תוכן הסיקור של ראש הממשלה, של בני

בריתו ושל יריביו, העמדה כי מדובר בשיחות שנועדו לאפשר לראש הממשלה ליהנות מ"מרווח נשימה הרחק מעין הציבור", אילו נטענה, לא הייתה יכולה להתקבל. תכלית שיחות הטלפון בין ראש הממשלה לאנשי תקשורת נועדה להשפיע על המידע שיגיע לעין הציבור, והיא אינה מקום המפלט של ראש הממשלה מעין הציבור.

16. כאמור, יש להבחין בין מה שיש בכתב התשובה לבין מה שאין בו. העלאה על נס של הזכות לפרטיות, לחירות ולאוטונומיה ולזכותו של איש הציבור למפלט ולמרווח נשימה – יש בו. חיבור בין שיר ההלל הערטילאי לבין העובדות הרלוונטיות – אין. קונקרטיזציה של הטענות הכלליות בעניין זכותו של ראש הממשלה לאוטונומיה ולפרטיות או הצורך שלו בשלווה ובמרווח הנשימה, והסבר כיצד נחוצה הסתרת המידע אודות מועדי השיחות איתם (להבדיל מתוכן השיחות) לשמירה על שלוה זו – אין.

17. בית המשפט העליון עמד לא פעם על הנזק שעלולה לגרום הפנייה לעקרונות נעלים של זכויות יסוד כאשר הרציונלים העומדים ביסוד ההגנה עליהם אינם מתקיימים במקרה הקונקרטי:

"הגישה הגורפת, המשלבת כמעט כל היבט וענין הקשור מילולית בזכות החוקתית אל תוך תחומי גבולותיה של הזכות... עלולה לגרום אחריה קושי עיוני ומעשי כאחד. מבחינה עיונית, היא מערפלת את תורת שני השלבים, הנדרשת לדיון החוקתי; מן הבחינה המעשית, היא עלולה להביא לדילול של הזכויות החוקתיות, ולהתרופפות ההגנה הניתנת להן מפני פגיעה. אך טבעי הוא כי, ככל שעניינים שוליים בטיבם, על גבול הזכות החוקתית או מחוצה לה, זוכים לדיון חוקתי, הצורך לבסס הגנה טובה מפני פגיעה בזכות החוקתית נחלש, והטפל והעיקר מתערבבים זה עם זה. תהליך כזה עלול לדלדל את הדיון החוקתי, ולפגוע בעוצמתו ובחיוניותו."

בג"ץ 10203/03 המפקד הלאומי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד סב(4) 715 (2008), פסקה 44 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה, ההדגשות הוספו.

18. וכך עושים המשיבים בענייננו – הם מעלים על נס את הזכות לאוטונומיה ולחירות, את זכותו של האדם להגדיר את עצמו, את הצורך למצוא מפלט ושלווה מעין הציבור כהיבטים של הזכות לפרטיות, ואז מבצעים קפיצה מושגית ומבקשים, ללא כל הסבר, שניסיק כי כל אלה ייפגעו אם רק יידע הציבור מתי שוחח ראש הממשלה עם מר אדלסון ועם מר רגב. זוהי דוגמה מובהקת לשיח מופשט ולא קונקרטי על זכויות, שלא רק שאין בו כדי לקדם הגנה על כל האינטרסים הנעלים שהמשיבים נוקבים בשמם, אלא שיש בו זילות ודילול של ההגנה על זכויות חוקתיות בכלל ושל הזכות לפרטיות בפרט.

19. השאלה האם מסירת מידע מסוים תהווה פגיעה בפרטיות אינה יכולה להידון באופן מנותק מן ההקשר העובדתי, כפי שהמשיבים מבקשים לעשות. היא אינה יכולה להיעשות תוך היתלות בעקרונות כלליים מבלי להסביר כיצד הם באים לידי ביטוי במקרה הקונקרטי:

"נכון יהיה אפוא לראות בביטוי 'ענייניו הפרטיים של אדם' כביטוי מסגרת שאת תוכנו הקונקרטי בכל עניין ועניין יש לצקת בהתאם לנסיבות הדברים ולהקשרם. ... כך, ההכרעה האם עניין מסוים הוא מענייניו הפרטיים של אדם תיעשה בכל עניין לגופו, על-פי הקשר הדברים ומכלול נסיבות העניין, תוך שלפנינו אינדיקציות משמעותיות באשר לטיב העניינים שהם מענייניו הפרטיים של אדם. ואדגיש: ככלל, מקובל עלי כי הפרטים שמנה השופט בך בעניין ונטורה אכן מהווים עניין מענייניו הפרטיים של אדם. יחד עם זאת,

אני סבורה כי גם לגביהם נכון יהיה כי ההחלטה האם מדובר ב'ענייניו הפרטיים של אדם', לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולהקשרו, מתוך הרצון להגשים את הזכות לפרטיות, אך בה בעת לא לפגוע יתר על המידה בזכויות אחרות דוגמת חופש הביטוי, נגישות הציבור למידע ועוד.

... כמו-כן, מקובלת עליי עמדתה של השופטת שטרסברג-כהן ולפיה יש שניתן יהא לעמוד על הפגיעה בפרטיות רק בהצטרפם של מספר נתונים יחדיו (וראו מזווית שונה מעט: בירנהק, בעמ' 33-34). מצב זה לא זו בלבד שקשה לצפותו, אלא שהדרך היחידה להתמודד עמו היא להכניס תחת 'ענייניו הפרטיים של אדם' קבוצות פרטים שלמות באופן שפורס אמנם הגנה רחבה יותר על הזכות לפרטיות, אך מכרסם כאמור באופן משמעותי בזכויות אחרות."

עע"ם 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות, פסקה 23 לפסק דינה של השופטת ארבל (נבו), 19.5.2009, ההדגשות הוספו.

20. עמדת הדין, אפוא, היא כי לא די בסיווג כלשהו של פרט מידע כדי להכריע אם מדובר במידע שמסירתו תהווה פגיעה בפרטיות. אף לא די בסיווג מערכת יחסים בין בני אדם באופן מסוים לשם כך. נדרשת בדיקה של כל הפרטים העובדתיים על מנת לקבוע אם הרציונלים של ההגנה על הפרטיות מתקיימים. לענייננו – לא די בסיווגה של מערכת יחסים כ"חברית" כדי לקבוע אם מידע מסוים שקשור אליה הוא מידע פרטי. יש לבחון את מכלול הנסיבות לפני שייקבע אם מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות.

21. בענייננו, זהו מכלול הנסיבות – המידע הוא מידע לגבי מועדיהן של שיחות ולא לגבי תכנון; מערכת היחסים, שנטען כי היא חברית, היא בין ראש ממשלה לבין בעלים ועורך ראשי של כלי תקשורת מרכזי; כלי התקשורת המרכזי מפרסם באופן תדיר כתבות המחמיאות לראש הממשלה, תוקפות את יריביו הפוליטיים והאישיים ומקדמות את מדיניות הממשלה; ראש הממשלה אינו מכחיש כי שיחות הטלפון נועדו לתיאום מסרים תקשורתיים וציבוריים (ושוב – הפוך והפוך בכתב התשובה ולא תמצא בו הכחשה לטענה זו).

22. מכלול הנסיבות אינו מלמד כי מסירת המידע אודות **מועדי השיחות** יפגע באוטונומיה ובחירות של המשיב 2. הוא גם לא מלמד כי שיחות אלה הן מפלטו של המשיב 2 מן המרחב הציבורי. נהפוך הוא – שיחות אלה נועדו להעביר הנחיות בעניין עיצוב המרחב הציבורי על ידי אמצעי תקשורת מרכזי. מכלול הנסיבות וההקשר מלמדים כי הרציונלים להגנה על הפרטיות אינם מתקיימים בו, ולכן אין מדובר כלל ועיקר בפגיעה בפרטיות.

23. ההקשר בענייננו הוא כל העניין כולו. ומה אם ייטען כי ראש הממשלה הוא "חבר אישי" של כל אחד משרי הממשלה? האם במקרה כזה כל מידע בעניין התקשורת עמם יהווה מידע שחשיפתו היא פגיעה בפרטיות? האם במקרה כזה ייטען שמידע אודות יחסיו עם שרי הממשלה הוא מידע שנוגע לפרטיות ולאוטונומיה של ראש הממשלה, מידע שחשיפתו תפגע ביכולתו של ראש הממשלה למצוא מפלט ומרווח נשימה? מובן שלא. כך גם עצם הטענה כי ראש הממשלה הוא "חבר אישי" של מר אדלסון ושל מר רגב אינה הופכת, בהקשר הכולל של הדברים שעליו עמדנו, את גילוי מועד שיחותיו עמם לפגיעה בפרטיות.

24. ודוק: הבדלי הגישה בין העותרים לבין המשיבים אינם הבדלים של פרשנות מרחיבה מול פרשנות מצמצמת של הזכות לפרטיות. ההבדלים משקפים פער הנובע מתפיסתם של המשיבים, לפיה די לנקוב ברציונלים של הזכות לפרטיות כדי להוכיח פגיעה בה, וזאת ללא קונקרטיזציה וללא הקשר ומבלי להראות כיצד הם מתקיימים בנסיבות העניין.
25. למעשה, הקונקרטיזציה היחידה של הפגיעה הנטענת בזכותו של המשיב 2 לפרטיות היא זו המופיעה בסעיף 28 לכתב התשובה, והיא דווקא מחזקת את עמדת העותרים. המשיבים מביעים חשש מפני "הצלבה" של מועדי שיחות ראש הממשלה עם מר אדלסון ועם מר רגב ושל "פרטים נוספים, הידועים לציבור, כגון אירועים שהתקיימו בסמוך למועד השיחה". דווקא נימוק זה מצביע על כך שהשיחות בין ראש הממשלה לבין מר אדלסון ומר רגב אינן שיחות הנסבות על נושאים חבריים גרידא.
26. אם אכן שיחות אלה נסבות על עניינים אישיים בלבד, לא ברור עם אלו פרטים הידועים לציבור ניתן להצליב את מועדי השיחות. אם, לעומת זאת, כפי שהראינו בעתירה, מטרת השיחות היא לתאם בין ראש הממשלה לבין מערכת "ישראל היום" את תוכן של ידיעות בעניין ראש הממשלה, בעלי בריתו ויריביו, או אז מועדי השיחות אכן עשויים להצביע על תיאום כזה באמצעות "הצלבה" של מועדים אלה עם פרסומים בסמוך לאחר מכן ב"ישראל היום". אלא שבמקרה כזה אין מדובר בשיחות בעלות תוכן אישי בין חברים, אלא בשיחות בין אישיות ציבורית לבין מי שפועל לקידום ענייניה הפוליטיים.
27. אם כן, טענת המשיבים לפיה תיתכן הצלבה בין מועדי השיחות לבין אירועים הידועים לציבור דווקא מחזקת את הטענה כי אין מדובר בשיחות שאינן אלא שיחות אישיות בין חברים בנושאים אישיים בלבד.

המשיבים לא אימתו בתצהיר את העובדות הרלוונטיות שבכתב התשובה

28. לאור האמור בעתירה ולאור האמור עד כה, אף אם כל העובדות המתוארות בכתב התשובה הן נכונות ומדויקות, לא ניתן לקבל את הטענה כי מסירת החומר תהווה פגיעה בפרטיות. ואולם, המשיבים כשלו גם בביסוס העובדות שהן טוענים לקיומן.
29. בהחלטתו מיום 7.10.2015 הורה בית המשפט הנכבד על הגשת **תשובה** לעתירה. המסמך שהגישו המשיבים ביום 19.11.2015 נושא את הכותרת "תגובת המשיבים לעתירה", אך אין בכך כדי לשנות את העובדה כי הם נדרשו להגיש כתב תשובה. בהתאם לתקנה 10(ג) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), תשס"א-2000 "העובדות שבו [בכתב התשובה] יאומתו בתצהיר או תצהירים אשר יצורפו אליו".
30. לכתב התשובה צורף אמנם תצהיר של עוזרת ראש לשכת ראש הממשלה, אולם תצהיר זה מאמת רק את האמור בסעיף 20 לכתב התשובה, בו מפורט אופן תיעוד שיחות ראש הממשלה.
31. אין כל תצהיר המאמת את הטענה העובדתית העומדת בבסיס כתב התשובה – הטענה כי ראש הממשלה הוא חבר אישי של מר אדלסון ושל מר רגב. מעבר לכך, כתב התשובה אינו כולל הכתשה כי בשיחותיו של ראש הממשלה עם מר אדלסון ועם מר רגב לא נדונו רק ענייני דיומא

חבריים אלא נדון גם קידום ענייניו של ראש הממשלה באמצעות "ישראל היום". ממילא טענה זו לא אומתה בתצהיר.

32. יודגש, כי אף אם עובדות אלה היו מאומתת בתצהיר, הרי שעמדת העותרים היא, כפי שהובהר, כי החברות האישיית בין ראש הממשלה לבין מר אדלסון ומר רגב אינה מצדיקה את עמדת המשיבים. אולם המשיבים לא עשו את הצעד המינימאלי המתבקש כדי להוכיח את העובדות הנטענות על ידם.

33. אין מדובר בדקדוקי עניות. חברותו האישיית הנטענת של ראש הממשלה עם מר אדלסון ועם מר רגב אינה בגדר ידיעה שיפוטית. בהקשר זה נפסק:

"הטעם לצירוף התצהיר אינו טכני בלבד, אלא הוא בעל משמעות ראייתית חשובה. ... בלא תצהירים לתמיכה בבקשה, אין בידי בית המשפט לקבוע ממצאים עובדתיים ולהכריע בתיק. ... הסכנה הנובעת מהכרעה שלא על בסיס תצהירים ותשתית עובדתית מלאה הינה שבית המשפט יעשה שימוש ב'ידיעתו הפרטית' אודות הצדדים או הטענות המועלות בפניו."

ע"א 409/13 שידורי קשת בע"מ נ' קופר (נבו, 11.4.2013), פסקה 12 לפסק הדין, ההדגשה הוספה.

34. העותרים אינם יודעים אם ראש הממשלה הוא חבר אישי של מר אדלסון ומר רגב. אין מדובר בעובדה המוסכמת על הצדדים. מדובר בעובדה שהנטל להוכיחה מוטל על המשיבים. עובדה זו נדרשת, לשיטתם של המשיבים עצמם, כדי לבסס את טענת הפגיעה בפרטיות. בהעדר אימותה של עובדה זו בתצהיר, המשיבים כלל אינם יכולים להתחיל במלאכת הרמת הנטל לקיומו של סייג למסירת המידע.

על בתים וירטואליים ובתים ממשיים

35. המשיבים מבקשים להסתמך על פסק הדין בבג"ץ 2481/93 דיין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456 (1994) (להלן: **עניין דיין**), בו נדחתה עתירה לקיום הפגנה מול ביתו של הרב עובדיה יוסף. פסק הדין עוסק בהגנת הפרטיות, שלה זכאי גם איש הציבור בביתו. אולם המשיבים מבקשים לפרש את התיבה "ביתו של איש ציבור" באופן מרחיב. לשיטתם, ביתו של איש הציבור עוקב אחריו באשר ילך, וכל "פעילות פרטית" שהוא מבצע יש לראותה ככזו שמתבצעת בביתו.

36. כפי שהוסבר לעיל, שיחותיו של ראש הממשלה עם מר אדלסון ומר רגב, שבמסגרתן הוא מתאם עמם פרסומים ב"ישראל היום" (עניין שלא הוכחש בכתב התשובה) אינן "פעילות פרטית". אולם כך או כך, פסק הדין בעניין דיין אינו תומך בטענת המשיבים, לפיה ביתו של איש הציבור הולך אחריו למקומות, שבהם הוא מבצע פעילות פרטית וציבורית גם יחד. נהפוך הוא – בהתאם לפסק הדין בעניין דיין, במקום שבו פעילות של איש ציבור מערבת היבטים ציבוריים ופרטיים, גוברים דווקא ההיבטים הציבוריים של הפעילות.

37. פסק הדין בעניין דיין התבסס על קיומה של הפרדה מלאה בין פעילותו הציבורית של הרב יוסף לבין הפעילות הפרטית שבביתו (ראו פסקה 3 לפסק דינו של השופט לוין). אף אם נסכים לצעוד כברת דרך עם ניסיונם של המשיבים לראות בביטוי "ביתו של איש הציבור" בפסק הדין בעניין

דיין משום מטאפורה השולחת את זרועותיה לכל פעילות פרטית של איש הציבור, הרי שהציטוט שהובא על ידם, מופיע בהקשר בו קיימת הפרדה מוחלטת בין עניינים ציבוריים לבין עניינים פרטיים. הקשר זה אינו רלוונטי לענייננו. רלוונטית לענייננו דווקא הקביעה:

"לא הרי היקף ההגנה על הפרטיות של איש ציבור השומר על הפרדה בין פעילותו הציבורית לבין דירת מגוריו, כהרי היקף ההגנה על הפרטיות מקום שאיש הציבור מקיים חלק מפעילותו הציבורית בדירתו ... האיזון הראוי בין הזכויות החוקתיות צריך לשקף את הפונקציה המיוחדת של בית המגורים.
על-כן, ככל שהדירה הפרטית משמשת יותר לפעילות ציבורית, כן ייטה

האיזון 'לטובת' חופש האספה, התהלוכה או המשמרת."

עניין דיין, פסקה 30 לפסק דינו של המשנה לנשיא (כתוארו אז) א' ברק, ההדגשה הוספה.

38. במלים אחרות, כאשר באיש ציבור עסקינן, הפרטי הולך אחר הציבורי, ולא להיפך. פרטיות ביתו של איש הציבור אינו שולחת את זרועותיה לעבר המרחב הציבורי. המאפיינים הציבוריים נכנסים למתחם הפרטי, כאשר במתחם הפרטי נעשית פעילות מעורבת של פרטי וציבורי גם יחד.

39. תפיסה זו באה לידי ביטוי כאשר דן בג"ץ בעתירה נגד החלטת המשטרה שלא לאפשר הפגנה מול בית ראש הממשלה מטעמים של פגיעה בפרטיות (בג"ץ 6658/93 **כלביא נ' מפקד משטרת ירושלים**, פ"ד מח(4) 793 (1994) (להלן: **עניין כלביא**)). בית המשפט העליון נתן צו מוחלט, ועמד על כך שבניגוד למצב העובדתי בעניין דיין הנ"ל, שבו התקיימה הפרדה מוחלטת בין הפעילות הציבורית מחוץ לביתו של הרב יוסף לבין הפעילות הפרטית בביתו, הרי שכאשר מדובר בבית ראש הממשלה מדובר במקום

"בו מבצע ראש הממשלה את פעילותו הציבורית והפרטית גם יחד, ללא אפשרות של הפרדה. הוא שונה מדירות שרד או דירות מגורים אחרות. במדינה דמוקרטית שוחרת חופש כמדינת ישראל אין להציב גבול לחופש ההפגנה ליד ביתו של ראש הממשלה." (**עניין כלביא**, פסקה 4 לפסק דינו של המשנה לנשיא (כתוארו אז) ברק).

40. כאשר ראש הממשלה אינו מפריד בין ה"פרטי" לבין ה"ציבורי" ומקיים עם "חברים פרטיים" שיחות טלפון, בהן הוא מקדם עניינים פוליטיים וציבוריים, תוך שימוש במשאבי ציבור בדמות ציוד ממשלתי וכוח אדם ממשלתי, האלמנט הפרטי, ככל שיש כזה, נסוג מפני האלמנט הציבורי.

41. עד כאן הלכנו יד ביד עם "מטאפורת הבית" של המשיבים, והראינו כי גם אם נלך לפי שיטתם בעניין זה, הרי שהפסיקה הקיימת תומכת דווקא בעמדת העותרים – בהעדר קיומה של הפרדה ברורה בין הפרטי (ככל שהוא קיים ביחס לשיחות הטלפון האמורות) לבין הציבורי, לא רק בביתו של ראש הממשלה אלא גם בשיחות הטלפון שהוא מקיים עם "חברים אישיים", שהם גם בעלים ועורך ראשי של כלי תקשורת גדול המעניק לראש הממשלה תמיכה פוליטית, דינו של הציבורי לגבור.

42. ואולם, כך או כך, גישתם של המשיבים לפיה "אין לפרש באופן דוקנני את המונח "ביתו של איש ציבור" היא שגויה. כוחה של המטאפורה מוגבל. הרחבת המונח על ידי המשיבים מבטאת זילות ודילול של ההגנה המיוחדת הניתנת במשפט לביתו של אדם, במובן הפיזי ולא המטאפורי (ראו למשל בג"ץ 1661/05 **המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל**, פ"ד נט(2) 481 (2005),

סעיף 31 לחוות דעתו של השופט לוי (בדעת מיעוט אך לא לעניין זה)). הרציונל הנוגע להגבלת הזכות לקיים הפגנה מול ביתו הפרטי של אדם, כפי שבא לידי ביטוי בעניין דין – מניעת חשיפה של איש הציבור, בני משפחתו ושכניו לרעש, הפרעות והטרדות במקום שלא מתקיימת בו פעילות ציבורית – אין לו דבר עם רציונל כלשהו בנוגע למניעת מידע אודות מועדי שיחות הטלפון של ראש הממשלה עם אנשי תקשורת שנטען כי הם חברים אישיים, ושעמם מתאם ראש הממשלה פרסומים בתקשורת. מטאפורות ודימויים, כבודם במקומם מונח, אך מטרתם לסייע באיתור המשותף בין סיטואציות שונות. במקרה זה אין דבר משותף.

קיומו של אינטרס ציבורי לחשוף את המידע

43. כאמור, המשיבים לא הצליחו מבחינה עובדתית להצביע על נתונים המבססים פגיעה בפרטיות המשיב 2, ואף אם היינו מקבלים כאמת את כל העובדות בכתב התשובה (אף שלא אומתו בתצהיר) לא הוכחה מבחינה נורמטיבית קיומה של פגיעה בפרטיות. אולם, כאמור בעתירה, אף אם תוכח קיומה של פגיעה כזו, הרי שמדובר בפגיעה שהיא בבחינת זוטי דברים, ובכל מקרה – האינטרס הציבורי מחייב את גילוי המידע חרף הפגיעה הנטענת בפרטיות.
44. כמפורט בהרחבה בעתירה, בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, על בית המשפט לאזן את הפגיעה הנטענת בפרטיות עם העניין הציבורי שבגילוי המידע. עמדנו בהרחבה על האינטרס הציבורי המצדיק את גילוי המידע, ובית המשפט מופנה בעניין זה לסעיפים 12-22 ו-45-53 לעתירה.
45. המשיבים בחרו להתייחס לשאלת קיומו של אינטרס ציבורי בלקוניות בסעיף 38 לכתב התשובה. לטענתם, התחקיר העיתונאי שקיים העותר 1 בעניין היחסים בין ראש הממשלה לבין "ישראל היום", בעליו של העיתון והעורך הראשי של העיתון, מוכיח כי מתנהל שיח ציבורי בשאלות חשובות אלה גם ללא מסירת המידע. לשיטתם, "היכולת לקיים דיון ציבורי בסוגיה זו [לא] נפגעה כהוא זה כתוצאה מכך שהמידע לא היה חשוף לציבור עד כה".
46. טענה זו היא מיתממת במקרה הטוב, צנינת במקרה הרע. הרציונל העומד מאחורי הזכות לקבל מידע נוגע לזכותו של הציבור לקיים **דיון ציבורי המבוסס על עובדות המוחזקות בידי הרשות המינהלית**. עצם קיומו של שיח ציבורי בנושא מסוים אינו מלמד כי אין עוד צורך למסור מידע הנוגע לנושא זה, בתואנה כי השיח הציבורי מתנהל ממילא גם ללא המידע. באותה מידה ניתן לטעון כי אין צורך למסור לציבור מידע אודות מתווה תמלוגי הגז משום שממילא מתנהל שיח ציבורי בעניין גם ללא הנתונים, כי אין צורך למסור לציבור מידע אודות מדיניות הדיור של הממשלה משום שממילא כבר מתנהל שיח ציבורי ער אודות משבר הדיור וכן הלאה.
47. שיח ציבורי חלקי יכול להתקיים בכל נושא ללא מידע. העותרים אינם טוענים כי המידע נדרש כדי "להצית" שיח ציבורי שאינו קיים. העותרים דורשים לקבל את המידע כדי לתרום לשיח הציבורי וכדי לקיים שיח ציבורי מושכל שמטרתו להגיע לחקר האמת.
48. בית המשפט העליון עמד לא פעם על כך שהרציונל הראשון במעלה של הזכות למידע הוא מימוש חופש הביטוי, לא רק במובן של עצם יכולתו של אדם לפלוט הברות או מלים או לבטא את

דעותיו, אלא גם במובן של הזכות לדעת. הזכות לדעת נועדה לממש את חופש הביטוי ואת חופש הבעת הדעה על יסוד נתונים עובדתיים:

"חופש המידע נועד להגשים כמה אינטרסים עיקריים: ראש וראשון להם הוא האינטרס בדבר חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת ... 'להגשמת חירות זו דרושות זכויות נוספות המאפשרות לאזרח לבטא את דעותיו ואשר בלעדיהן הופך חופש הביטוי לאות מתה' (בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לות (1981) בע"מ נ' רשות השידור [12], בעמ' 9; ע"פ 7528/95 הלל נ' מדינת ישראל (להלן – פרשת הלל [13]), בעמ' 95). אחת מן הזכויות המרכזיות הנגזרות מחופש הביטוי היא הזכות לדעת ולהיחשף למידע. אין לכם חופש ביטוי בלא זכות לדעת, ואין לכם זכות לדעת בלא חופש מידע. כדברי הנשיא ברק, ללא מידע אין דעה, בלא דעה אין ביטוי, ללא ביטוי אין שכנוע, ללא שכנוע אין התמודדות, ובאין התמודדות קיים חשש שהאמת לא תצא לאור (ראו בג"ץ 399/85 כהנא נ' הוועד המנהל של רשות השידור (להלן – פרשת כהנא [14])). 'בהיעדר אמצעים נאותים לאיסוף מידע נפגע מימוש עקרון חופש הביטוי' (בג"ץ 6218/93 ד"ר כהן, עו"ד נ' לשכת עורכי הדין [15], בעמ' 540).

ע"מ 6013/04 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד ס(4) 60 (2006), פסקה 11 לפסק הדין, ההדגשות הוספו.

49. הטענה, כי ממילא מתקיים שיח ציבורי ולכן אין כל אינטרס ציבורי לקבלת המידע המבוקש, לוקה בחוסר הבנה של הרציונלים של הזכות למידע, של חופש הביטוי, של הזכות לדעת ושל מהותו של שיח ציבורי. כפי שהוסבר בעתירה, מסירת המידע המבוקש תאפשר לציבור לשפוט בעצמו האם "ישראל היום" הוא שופר למדיניות ועמדות ראש הממשלה. היא גם תאפשר לציבור לגבש דעה מושכלת יותר בשאלה האם פעולות מסוימות, כמו התנגדותו של ראש הממשלה לחקיקה שהייתה פוגעת באינטרסים כלכליים של העיתון, מהווה תמורה לטובת הנאה בדמות פרסום אוהד (ראו סעיפים 20 ו-50 לעתירה). קיומו של שיח ציבורי בעניין זה עוד לפני מסירת המידע אינו מפחית כהוא זה מן האינטרס הציבורי לקבל מידע שיתרום לשיח הציבורי, ומן הזכות לקבל מידע שיאפשר גיבוש עמדה מושכלת על בסיס מידע זה.
50. מעבר לטענה כי "ממילא מתקיים שיח ציבורי", נמנעו המשיבים מלהתייחס לשאלת קיומו של אינטרס ציבורי המצדיק את מסירת המידע גם אם מתקיימת פגיעה בפרטיות.
51. יש לציין, כי בית המשפט העליון הורה לא פעם על מסירתו של מידע שנטען כי מסירתו תפגע בפרטיותו של מאן דהוא, וזאת נוכח קיומו של אינטרס ציבורי שגבר על זכות הפרטיות. במקרים בהם הורה בית המשפט על מסירת מידע הייתה הפגיעה בפרטיות חמורה לאין ערוך בהשוואה לפגיעה הנטענת על ידי המשיבים כאן, שלא פגיעה היא או, לכל היותר, פגיעה בפרטיות שהיא בבחינת זוטי דברים.
52. כך, למשל, בע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות המסים, פ"ד סג(1) 284 (2008) הורה בית המשפט לרשות המסים למסור לעותרים מידע אודות זהותם של נישומים שנערך עמם הסדר כופר. נקבע כי אף על פי שמסירת שמותיהם של אלה מהווה פגיעה בפרטיותם, האינטרס הציבורי בפרסום שמותיהם גובר על פגיעה זו. בדומה, בע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (נבו), 19.5.2009) קבע בית המשפט

העליון כי יש למסור את שמו של מי שנפסלה מועמדותו למשרת דירקטור בחברה ממשלתית לצד הנימוקים לפסילתו, וזאת אף על פי שמדובר בפגיעה בפרטיותו. זאת נוכח האינטרס הציבורי הגילוי מידע זה.

53. כאמור, במקרים בהם הורה בית המשפט העליון למסור מידע חרף קביעתו כי מדובר בפגיעה בפרטיות דובר בפגיעה שעוצמתה גדולה משמעותית מזו שלה טוענים המשיבים כאן. המשיבים כאן מעלים, כאמור, טענות כלליות לגבי פגיעה באוטונומיה של ראש הממשלה ובחירותו אם יידע מאן דהוא מתי שוחח עם מר אדלסון ועם מר רגב. קונקרטיזציה – אין. לעומת זאת, לא קשה לשער מה הן ההשלכות על פרטיותם ושם הטוב של מי שפורסם ברבים כי עברו עבירת מס ושילמו כופר או מי שמועמדותם לכהן כדירקטורים נפסלה. נזכור כי בנוגע לשני עניינים אלה מדובר במי שאינם עובדי ציבור. אף על פי כן נפסק כי האינטרס הציבורי מחייב את מסירתו של המידע, שפגיעתו בפרטיות עשויה להיות קשה. קל וחומר שהפגיעה הנטענת בפרטיות ראש הממשלה הכרוכה, לשיטת המשיבים, במסירת המידע המבוקש, אינה יכולה לגבור על אינטרס הציבורי, שעליו עמדנו בהרחבה בעתירה.

מידע שאין חובה סטטוטורית ליצור

54. המשיבים הדגישו בכתב התשובה מספר פעמים כי אין חובה סטטוטורית לתעד את מועדי שיחות ראש הממשלה. הם אינם מסבירים כיצד טענה זו רלוונטית לעמדתם, לפיה יש לדחות את העתירה.

55. חוק חופש המידע מגדיר מידע כ"כל מידע המצוי ברשות ציבורית, והוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב" (סעיף 2 לחוק). כדי שמידע יבוא בגדר החוק אין רלוונטיות לשאלה האם חובה ליצור את המידע. הסייגים בסעיפים 8 ו-9 לחוק חופש המידע אף הם אינם מחריגים מידע שאין חובה סטטוטורית ליצור. השאלה הרלוונטית היחידה היא האם מדובר במידע המצוי בידי הרשות הציבורית ולא האם הוא מצוי בידיה משום שהיא חייבת להחזיק בו או משום שבחרה להחזיק בו.

56. נוכח כל האמור, העותרים יטענו כי המשיבים לא עמדו במסגרת כתב התשובה בנטל המוטל עליהם להראות כי מתקיימת פגיעה בפרטיות כמשמעה בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. למעלה מן הנדרש, העותרים יטענו כי אף אם הצליחו המשיבים לבסס את טענתם לפגיעה בפרטיות מדובר בפגיעה שהיא בבחינת זוטי דברים, ובכל מקרה אין בה כדי לגבור על האינטרס הציבורי שבמסירת המידע המבוקש.

57. לאור האמור יתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את העתירה, להורות למשיבים למסור את המידע המבוקש ולחייב את המשיבים בהוצאות העותרים.

אורי אדלשטיין, עו"ד

יונתן ברמן, עו"ד

באי כוח העותרים

22 בנובמבר 2015